

lægge Sagen igen, men det vilde være uhenftagsmæssigt. Derfor har jeg sat megen Pris paa og fundet det nødvendigt at tage noget Areal fra Vestre Kirkegaard. Begravelsesvæsenet har heller ikke stillet sig saaledes, at det vægrede sig ved at afgive Areal. Det vilde ogsaa blive temmelig uheldige Resultater, der kom frem, hvis man gjorde det; thi saa kunde Jærnbanen slet ikke anlægges. Noget skulde man afgive til at føre Sporene ind paa, og det har man heller ikke modfat sig.

Første Gang vi altsaa mødte Begravelsesvæsenet officielt — det var ved Besigtigelsen den 31te Maj i Aar — var Forholdet klart. Det blev ganske vist antydet, at man egentlig ikke fandt sig forpligtet til at lade sig ekspropriere; men paa den anden Side ønskede den Mand, som mødte for Begravelsesvæsenet, jeg tror, det var Kontorchefen, at man skulde regulere den Grænse, der var affat paa Kirkegaarden, og det imødekam vi ham med. Der var altsaa ingen Grund for dem, der mødte, til at tro, at Sagen var haabløs; de maatte tværtimod antage, at man var ude over Bænkkeligheden. Den ærede Forspørger har saa travlt med, at Ministeren havde haft Tid til at overveje. Ja, Begravelsesvæsenet havde Tid fra 31te Maj til 27de Juni til at overveje Spørgsmaalet, og vi hørte ikke et Ord fra det. Var man ikke kommen ind paa Forhandlingerne, den Gang da der allerede kunde have været Tale om dem, nemlig ved Forberedelsen af Lovforslaget, saa vilde den rette Tid til Forhandling selvfølgelig være imellem Besigtigelses- og Ekspropriationsforretningen. Vi hørte imidlertid ikke et Ord, og Begravelsesvæsenet lod møde ved Ekspropriationsforretningen, men dets Møde var af en egen Bestaffenhed. Der mødte for Begravelsesvæsenet Justitsraad Abrahams og Højesteretsjagfører Otto Riibe ved Rancelliraad, Sagfører Jensen, som paa Gjerens Begne nedlagde Protest imod den paa Vestre Kirkegaard foretagne Ekspropriation til Sideudgravning og til den Ende fremlagde og oplæste en skriftlig Motivering af de Grunde, hvorpaa det støttede denne Protest. Kommissionen overvejede Sagen — der har det ærede Medlem refereret, hvad der skete. Der var altsaa ikke Tale om Mægling, om en saadan skulde finde Sted eller ej, tværtimod, Begravelsesvæsenets befuldmægtigede bleve, gjorde bekendte med Kommissionens Opfattelse, og, idet de fastholdt deres Indsigelse, erklærede de sig for inkompetente til at forhandle med Kommissionen om Ansættelse af den Erstatning, der vilde tilkomme Begravelsesvæsenet for Arealets midlertidige Afgivelse,

hvorfor Spørgsmaalet om Erstatningen i sin Helhed henvistes til Taksation. Her havde endnu været et Punkt, hvor man kunde forhandle baade om Erstatning og om det Areal, der skulde afgives, og hvis jeg maa sige det straks: den store Misforstaaelse, det ærede Medlem er i med Hensyn til det først forlangte Areal, 7 & 8 Tdr. Land, ligger i, at han ikke ved, at det var forlangt under den Forudsætning, at man kunde levere Areal tilhage til Begravelsesvæsenet, at det kunde finde Areal et brugbart for sig, og jeg er endnu af den Overbevisning, at det kunde være bragt til en tilfredsstillende Ordning. Det vilde man imidlertid ikke erkende, og Forudsætningen faldt bort, hvorved det med det samme var givet, at Arealet kunde formindstes betydeligt af den Grund, at man saa ikke skulde afgrave en Del af Areal, men kun grave lige i Niveau med Jærnbanelinien. Det er Pointen i Historien. Den Forhandling kunde man dog have forsøgt ved Ekspropriationen; men man forsøgte den ikke, de befuldmægtigede erklærede sig ude af Stand til at føre en fredelig Forhandling, de havde kun Ordre til at nedlægge Fogedsforbud. Det ærede Medlem mente jo, at Ministeren var gaaet til et Forlig, som i og for sig maatte betegnes som aldeles urimeligt. Det er nu ikke Tilfældet, og jeg skal nærmere komme ind paa at begrunde, hvorfor jeg har gjort dette.

Hvad selve de juridiske Spørgsmaal angaar, er det jo rigtigt, at jeg ved Paabe-ræbelse af Grundlovens § 72 har haft for Dje, at den, der vil rejse et saadant Spørgsmaal, ikke ved at bringe Sagen for Domstolene kan unddrage sig fra foreløbig at efterkomme Øvrighedens Befaling. Ganste vist erkender jeg, at selve det Spørgsmaal, om der er Ekspropriationspligt for Begravelsesvæsenet, kan afgøres ved Domstolene, men jeg kan ikke sidde og vente paa denne Afgørelse, det er ganske umuligt. Jeg ved ikke, hvorledes det saa skulde gaa med hele det store Foretagende. Jeg vil gøre opmærksom paa, at jeg jo staar med en Lov i Haanden, som jeg skal bringe i Anvendelse, og som Rigsdagen forlanger, at jeg skal bringe i Anvendelse snarest muligt og paa bedste Maade. Det forekommer mig, at, hvis jeg ved paa et enkelt Punkt at handle saaledes, som den ærede Forspørger vil, hindrer denne Lovs Gennemførelse maaste et Par Aar eller mere, saa tilføjer jeg Jærnbanevæsenet, Kjøbenhavn's Kommune, Indvaanere og næringsdrivende Tab, der ikke lade sig taksere og vurdere i Forvejen, og jeg er dog en Mand, som har noget Blik for, hvad Realiteten af Sagen betyder. Det er ingen Sag for Be-